

Warszawa, 28 września 2021 r.

KOMENTARZ ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROJEKTU USTAWY WDROŻENIOWEJ KPO I SYTUACJI POLSKIEGO SEKTORA FARMACEUTYCZNEGO

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców aktywnie uczestniczył w konsultacjach dotyczących Krajowego Planu Odbudowy. Opiniowaliśmy dokument, zwracając uwagę nie tylko na szereg postawionych w nim trafnych diagnoz, lecz również na pewne braki w zakresie proponowanych rozwiązań, które w naszym przekonaniu mogą znacznie zmniejszać ich skuteczność. Część ze wskazanych przez nas wad osłabła się również w projekcie ustawy wdrożeniowej – w tym kontekście chcielibyśmy zwrócić szczególną uwagę na przewidziany w niej model wsparcia dla przemysłu farmaceutycznego.

Środki z KPO mogą trafiać do beneficjentów zasadniczo w dwóch postaciach – pomocy zwrotnej (pożyczki) lub bezzwrotnej (dotacje). Zgodnie z przedstawionym projektem ustawy wdrożeniowej, jedynie wskazane wprost i z góry wybrane inwestycje będą kwalifikowały się do wsparcia bezzwrotnego. Niestety, w katalogu tym nie wyszczególniono inwestycji w rozwój potencjału sektora farmaceutycznego, dla którego przewidziane zostało wsparcie wyłącznie w formie pożyczek.

Już na etapie opiniowania samego KPO zwracaliśmy uwagę na fakt, że inwestycje w rozwój potencjału sektora farmaceutycznego i wyrobów medycznych będą miały w znacznej mierze charakter inwestycji w badania i rozwój, a tego rodzaju przedsięwzięcia finansowane były w Polsce wyłącznie przez dotacje bezzwrotne, jako projekty obciążone znacznym ryzykiem.

Proponowana formuła jest więc swojego rodzaju odejściem od funkcjonującej dotychczas reguły. Jest to o tyle dyskusyjne, że dotyczy przemysłu farmaceutycznego, na znaczenie którego zwracano uwagę w debacie publicznej wielokrotnie – zarówno w kontekście bezpieczeństwa lekowego, jak i np. generowania innowacji. Tymczasem proponowany model wsparcia sektora w ramach KPO przewiduje po pierwsze stosunkowo niewielką alokację środków (znacznie mniejszą, niż w niektórych państwach), a po drugie – przeznaczanie ich wyłącznie w formie pożyczek, co nie odpowiada dotychczasowym doświadczeniom z projektami badawczo-rozwojowymi.

Fakt ten budzi tym większe obawy, że projekt ustawy wdrożeniowej nie został poddany konsultacjom, w trakcie których partnerzy społeczni mogliby oficjalnie przedłożyć swoje stanowiska do projektu. Wskazujemy więc, że zasadne byłoby uwzględnienie – w toku prac legislacyjnych dotyczących omawianego projektu – uwag zgłaszanych przez zainteresowane organizacje i przedsiębiorstwa działające w sektorach objętych wsparciem wynikającym z KPO.

Ponadto, zwracamy uwagę na konieczność realnego wsparcia krajowego sektora farmaceutycznego. Producenci leków wskazują, że są gotowi rozbudowywać potencjał produkcyjny – ze strony państwa potrzebny jest jednak sygnał o zamiarze realnego wsparcia tej działalności. Środki przyznawane w formie zwrotnej nie stanowią w tym kontekście wystarczającego rozwiązania. Wydaje się, że również w kontekście konkurencji z podmiotami azjatyckimi sprzedającymi leki po znacznie niższych cenach (wynikających z istotnie mniejszych kosztów wytwarzania), zasadne jest wzmocnienie pozycji rodzimych producentów.

Mając na uwadze powyższe, wskazujemy na potrzebę zapewnienia możliwości bezzwrotnego wsparcia inwestycji w zakresie rozwoju potencjału sektora farmaceutycznego i wyrobów medycznych ze środków wydatkowanych w ramach realizacji KPO (przynajmniej w pewnym zakresie). W odniesieniu do wsparcia zwrotnego, możliwym do zastosowania mechanizmem byłoby umorzenie udzielonej pożyczki stosownie do realizacji wyznaczonych celów inwestycji.

